

[H. C. Hansen.]

vil tvinge forbruget ned. Det er, forekommer det mig, en indirekte indrømmelse af, at også lønmodtagernes levestandard allerede er forringet til trods for pristalsreguleringen. Men så synes jeg også, at den højtærede minister skulle have undgået udtalelser som — jeg citerer —

„at de store lønforhøjelser nu i foråret vil stimulere forbruget herhjemme“.

Sandheden er jo, at forbruget først bliver stærkt reduceret igennem prisforhøjelserne og derefter bagud og i mange tilfælde kun delvis atter bliver hævet op imod det tidligere niveau ved hjælp af pristalsreguleringen. Men hvorfor da tale om en relativ forbedring i lønmodtagernes stilling gennem lønforhøjelserne, når der, som den højtærede minister så udmærket ved, forud er gået en betydelig relativ forværring i alle arbejders, funktionærers og tjenestemænds lønvilkår.

Den højtærede minister omtalte endelig virkningerne af internationale allokationer af råstoffer og mente, at dette også ville kunne forbedre situationen. Jeg kan være enig heri i det omfang, sådanne forholdsregler kan føre til, at de internationale prisstigninger begrænses, men en forbedring af vor valutasituation, der skyldes, at vi ikke kan dække det nødvendige importbehov for vigtige råstoffer, kan da vist ikke betragtes som et positivt træk.

Overfor disse forskellige muligheder for forbedring af vor valutasituation står de hårde kendsgerninger, at vi for et par måneder siden, da vort bytteforhold ikke engang var så stærkt forringet som i dag, måtte regne med et valutaunderskud på i hvert fald over en halv milliard kroner, at bytteforholdet, som også nævnt af den højtærede minister, siden er yderligere stærkt forringet, og at jo ingen — jeg ser her bort fra den højtærede statsminister — vel med sikkerhed tør påstå, at vi har nået bunden på dette område. Det er på denne baggrund, regeringens nu fremlagte kriseplan må vurderes, og jeg kan ikke sige, at en sådan sammenholden af forslagene med de foreliggende kendsgerninger indgyder stor tillid til deres effektivitet.

Hvorledes kan man nu vente, at forslagene vil øve indflydelse på vor valutasituation, og hvor stor kan virkningen tænkes at blive? Jeg er naturligvis klar over den store usikkerhed, der vil være knyttet til talmæssige angivelser på dette område, men hvis man ikke forsøger hermed, ser jeg ikke, hvordan man skulle kunne foretage den afvejning, som den højtærede finans-

minister jo selv peger på: „Om man nu har grebet stærkt nok ind, for at balancen kan rettes op i tide.“ Forslaget om indgreb overfor julpriestalsreguleringen betyder, at en nedgang i lønmodtagernes forbrug på et par hundrede millioner kroner fastholdes efter det tidspunkt i september, hvor en pristalsregulering skulle have fundet sted. De nu foreslåede indgreb overfor erhvervene — og særlig da byerhvervene — er små, og deres virkninger højst usikre. Fastlåsningsen af smør- og flæskepriserne betyder ingen indkomstreduktion for landbruget, og den forelagte kornlov vil nok medføre en indkomstnedgang på et halvt hundrede millioner kroner for de kornproducerende brug, men samtidig skal landbruget jo have en halv snes millioner af fodtøjsafgiften. Resultatet bliver, at landbrugets „offer“, hvis jeg må bruge et så fint ord, alt i alt vil udgøre ca. 40 mill. kr. eller ikke engang 10 pct. af landbrugets samlede indtægtsstigning i det sidste år.

Løftet om, at den højtærede handelsminister nu vil administrere prisloven ud fra de forudsætninger, der allerede i november opnåedes forlig om, forlanger man vel ikke, at vi skal tage hatten af for, og med hensyn til skibsfarten udtaler man nu kun, at „man agter“ at forhandle om en fastlægning af fragterne for hjemsejling af visse vigtige varer.

Vedrørende prisloven enedes vi i november om at understrege

„nødvendigheden af“, som det hed, „at priskontrolrådet med særlig årvågenhed følger udviklingen og, når det skønnes påkrævet, griber ind til sikring af rimelige priser og avancer“.

Heri lå, at priskontrolrådet skulle optræde aktivt og gennem fastsættelse af maksimalpriser og maksimalavancer holde igen overfor prisstigninger.

Priskontrolrådet har også grebet ind på visse områder, ikke mindst indenfor tekstilområdet og i de sidste dage overfor trælast. Derimod kan man vanskeligt sige, at den nuværende regering har støttet priskontrolrådet særlig aktivt i disse bestræbelser. Det er således en kendsgerning, at da priskontrolrådet ville gribe ind overfor flæskeprisen, var det ikke netop støtte, man fandt hos den højtærede landbrugsminister. Heller ikke handelsministerens opfordring til priskontrolrådet om at behandle renteudgifterne i forbindelse med metervareordningen har haft nogen gavnlig indflydelse på prisudviklingen. Tværtimod vil vi på denne konto få en fordyrelse af hele metervareimporten på 5 pct.